KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 5.9.2008
COM(2008) 538 konč.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu s strani Evropske skupnosti Konvencije o sporazumih o izbiri sodišča

(predložila Komisija)

{SEC(2008) 2389}
{SEC(2008) 2390}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Cilj

1. Konvencija o sporazumih o izbiri sodišča je bila sklenjena 30. junija 2005 na podlagi Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu. Namen Konvencije je omogočiti večjo stopnjo varnosti in predvidljivosti za stranke, ki so udeležene v sporazumih med podjetji in mednarodnih pravnih sporih, s tem da ustvarja pomožno svetovno sodno alternativo obstoječemu sistemu za reševanje sporov.

2. S tem, ko bi Skupnost sklenila Konvencijo, bi se zmanjšala pravna negotovost za podjetja EU, ki trgujejo zunaj EU, saj bi bilo zagotovljeno spoštovanje sporazumov o izbiri sodišča, ki so vključeni v njihovih mednarodnih trgovinskih pogodbah, prav tako pa bi bila zagotovljena možnost, da se sodne odločbe, ki jih izdajo sodišča, določena v takih sporazumih, priznajo v drugih pogodbenicah Konvencije.

3. Evropska komisija se je pogajala o Konvenciji v imenu Evropske skupnosti na podlagi sklepa Sveta in Konvencija, ki je rezultat teh pogajanj, je skladna s pogajalskimi direktivami Sveta.

Razvoj skupnega pravosodnega območja znotraj Skupnosti

4. Evropska skupnost si je zadala cilj, da vzpostavi resnično pravosodno območje, ki bi temeljilo na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb.

5. S tem, ko bi Skupnost sklenila Konvencijo, bi se dopolnilo uresničevanje ciljev, ki so osnova obstoječim pravilom Skupnosti za priznavanje in izvrševanje sodnih odločb, zlasti Uredbe (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah („Uredba Bruselj I“), tako da bi se znotraj Skupnosti oblikoval usklajen sklop pravil glede tretjih držav, ki bodo postale pogodbenice Konvencije.

Konvencija o izbiri sodišč iz leta 2005

6. Cilj Konvencije je spodbuditi mednarodno trgovino in naložbe na podlagi okrepljenega pravosodnega sodelovanja z uvedbo enotnih pravil o pristojnosti, ki temeljijo na sporazumih o izbiri izključno pristojnega sodišča ter na priznavanju in izvrševanju sodnih odločb, ki jih izdajo izbrana sodišča v državah pogodbenicah Konvencije. Konvencija je namenjena izboljšanju pravne varnosti in predvidljivosti pri izvrševanju odločb v zvezi z mednarodno trgovino.

7. Konvencija si prizadeva doseči ravnovesje med (i) potrebo po jamstvu za stranke, da bodo zadevo obravnavala le sodišča, ki so jih same izbrale, in da bo iz tega izhajajoča sodna odločba priznana in izvršena v tujini, ter (ii) potrebo, da se državam omogoči uveljavljanje nekaterih vidikov njihovega javnega reda, ki so povezani zlasti z zaščito šibkejših strank, varstvom pred večjo nepravičnostjo v posebnih okoliščinah in zagotovljenim spoštovanjem nekaterih temeljev izključne pristojnosti držav.

8. Razmerje med pravili, ki jih vsebuje Konvencija, ter obstoječimi in prihodnjimi pravili Skupnosti je določeno v členu 26(6) Konvencije:

„Ta konvencija ne vpliva na uporabo pravil regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, ki je pogodbenica te konvencije, ne glede na to, ali so bila sprejeta pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje −

a) če nobena od strank nima stalnega prebivališča v državi pogodbenici, ki ni država članica regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje,

b) kar zadeva priznavanje ali izvrševanje sodnih odločb med državami članicami regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje.“

9. Konvencija zato vpliva na uporabo Uredbe Bruselj I, če ima vsaj ena od strank prebivališče v državi pogodbenici Konvencije, razen na pravila o priznavanju in izvrševanju, ki jih vsebuje navedena uredba.

10. Konvencija vsebuje možnost, da regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje sklene Konvencijo skupaj s svojimi državami članicami (člen 29) ali sama, pri čemer je Konvencija zavezujoča za njene države članice (člen 30).

Predlogi Komisije

11. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti[1] spadajo vprašanja mednarodne pristojnosti ter priznavanja in izvrševanja sodnih odločb v zvezi s tretjimi državami v izključno zunanjo pristojnost Skupnosti. Zato bo Evropska skupnost sklenila Konvencijo v skladu s členom 30 Konvencije.

12. Člen 30 Konvencije omogoča Evropski skupnosti, da ob podpisu, sprejetju, odobritvi ali pristopu da izjavo, da izvaja svojo pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja Konvencija, in da njene države članice ne bodo pogodbenice Konvencije, vendar jih bo Konvencija zavezovala. Glede na političen pomen, ki ga ima podpis Konvencije s strani Skupnosti za tretje države, je priporočljivo, da se taka izjava da ob podpisu, da se razjasni odsotnost podpisov tistih držav članic Evropske skupnosti, ki so pristojnost prenesle na Evropsko skupnost.

13. Komisija je pripravila oceno učinka za sklenitev Konvencije s strani Evropske skupnosti, ki je priložena temu predlogu. V oceni učinka je ugotovljeno, da bi bila sklenitev Konvencije lahko koristna za spodbujanje pravne varnosti in predvidljivosti za evropska podjetja v razmerju do tretjih držav.

14. Ocena učinka tudi kaže, da bi Skupnost morda morala dati izjavo v skladu s členom 21 Konvencije in s tem izključiti iz področja uporabe Konvencije zadeve v zvezi z zavarovalnimi pogodbami, pri katerih ima zavarovanec stalno prebivališče v EU in so tveganje ali zavarovani dogodek, predmet ali premoženje povezani izključno z EU, ter avtorske in sorodne pravice, kadar je veljavnost teh pravic povezana z državo članico.

---

[1] Sodba Sodišča z dne 31. marca 1971, zadeva 22−70 Komisija proti Svetu − Evropski sporazum o cestnem prometu, Mnenje sodišča 1/03 z dne 7. februarja 2006 o pristojnosti Skupnosti za sklenitev nove Luganske konvencije o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.

15. Izjave v skladu s členom 21 Konvencije se lahko dajo kadar koli. Predlaga se, da se take izjave dajo ob sklenitvi Konvencije s strani Skupnosti, saj je izvedljivost in obseg takih izključitev treba dodatno proučiti. Ta proces bo podprt tudi z razpravami na podlagi prihodnjega poročila Komisije o uporabi Uredbe Bruselj I.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu s strani Evropske skupnosti Konvencije o sporazumih o izbiri sodišča

SVET EVROPSKE UNIJE JE −

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter zlasti člena 61(c) in člena 300 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[2],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Skupnost si prizadeva za vzpostavitev skupnega pravosodnega območja, ki bi temeljilo na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb.

(2) Konvencija o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjena 30. junija 2005 na podlagi Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu (v nadaljnjem besedilu Konvencija), je dragocen prispevek k spodbujanju avtonomnosti strank v mednarodnih poslovnih transakcijah in razvoju predvidljivosti sodnih rešitev v takih transakcijah.

(3) Konvencija vpliva na sekundarno zakonodajo Skupnosti na področju pristojnosti, ki temelji na izbiri strank ter priznavanju in izvrševanju izhajajočih sodnih odločb, zlasti Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah[3].

(4) Skupnost ima izključno pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja Konvencija.

(5) Člen 30 Konvencije dopušča Skupnosti, da podpiše, sprejme, odobri ali pristopi k Konvenciji.

(6) [Združeno kraljestvo in Irska sodelujeta pri sprejetju in uporabi tega sklepa.]

(7) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa ter je zato ta sklep ne zavezuje in se v njej ne uporablja −

---

2 UL C […], […], str. […].

3 UL L 12, 16.1.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1791/2006 (UL L 363, 20.12.2006, str. 1).

SKLENIL:

Člen 1

Ob upoštevanju morebitne poznejše sklenitve se podpis Konvencije o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjene v Hagu 30. junija 2005, odobri v imenu Skupnosti. Predsednik Sveta je pooblaščen, da imenuje osebo(-e), ki je (so) pooblaščena(-e), da pod pogoji iz člena 2 v imenu Evropske skupnosti podpiše(-jo) Konvencijo o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjeno v Haagu 30. junija 2005.

Besedilo Konvencije je priloženo k temu sklepu.

Člen 2

Skupnost ob podpisu Konvencije da naslednjo izjavo v skladu s členom 30 Konvencije:

„Evropska skupnost v skladu s členom 30 Konvencije izjavlja, da izvaja pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja ta konvencija. Njene države članice ne bodo podpisale, ratificirale, sprejele ali odobrile Konvencije, vendar jih Konvencija zavezuje zaradi njene sklenitve s strani Evropske skupnosti.

Za namene te izjave izraz ‚Evropska skupnost' ne vključuje Danske na podlagi členov 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti [, ter Združenega kraljestva in Irske na podlagi člena 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti]."

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik
...

PRILOGA

KONVENCIJA O SPORAZUMIH O IZBIRI SODIŠČA

Države pogodbenice te konvencije,

v želji, da bi spodbudile mednarodno trgovino in naložbe z okrepitvijo pravosodnega sodelovanja,

v prepričanju, da se tako sodelovanje lahko okrepi z enotnimi pravili o pristojnosti ter priznavanju in izvrševanju tujih sodnih odločb v civilnih ali gospodarskih zadevah,

v prepričanju, da tako okrepljeno sodelovanje zahteva zlasti mednarodno pravno ureditev, ki zagotavlja varnost in učinkovitost sporazumov o izbiri izključno pristojnega sodišča med strankami v poslovnih transakcijah ter ureja priznavanje in izvrševanje sodnih odločb, ki so posledica postopkov na podlagi takih sporazumov,

so se odločile skleniti to konvencijo in so se dogovorile o naslednjih določbah −

POGLAVJE I − PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1 Področje uporabe

1. Ta konvencija se uporablja v mednarodnih zadevah za sporazume o izbiri izključno pristojnega sodišča, sklenjene v civilnih ali gospodarskih zadevah.

2. Za namene poglavja II je zadeva mednarodna, razen če imajo stranke stalno prebivališče v isti državi pogodbenici in je razmerje med strankami ter vsemi drugimi elementi, pomembnimi v sporu, ne glede na kraj izbranega sodišča, povezano samo z zadevno državo.

3. Za namene poglavja III je zadeva mednarodna, kadar se zahteva priznanje ali izvršitev tujih sodnih odločb.

Člen 2 Izključitev iz področja uporabe

1. Ta konvencija se ne uporablja za sporazume o izbiri izključno pristojnega sodišča −

a) katerih stranka je fizična oseba (potrošnik), ki deluje v prvi vrsti za osebne, družinske ali gospodinjske namene,

b) ki so povezani s pogodbami o zaposlitvi, vključno s kolektivnimi pogodbami.

2. Ta konvencija se ne uporablja v naslednjih primerih −

a) status in pravna sposobnost fizičnih oseb,

b) preživninske obveznosti,

c) druge zadeve, povezane z družinskim pravom, vključno z ureditvami glede premoženjskih razmerij med zakoncema in drugimi pravicami ter obveznostmi, ki izhajajo iz zakonske zveze ali podobnih razmerij,

d) oporoke in dedovanja,

e) plačilna nesposobnost, poravnava in podobne zadeve,

f) prevoz potnikov in blaga,

g) onesnaževanje morja, omejitev odgovornosti za pomorske zahtevke, generalna havarija ter vleka in reševanje v primeru izrednih dogodkov,

h) protimonopolne (konkurenčne) zadeve,

i) odgovornost za jedrsko škodo,

j) odškodninski zahtevki za osebno poškodbo, ki jih vložijo fizične osebe ali so vloženi v njihovem imenu,

k) odškodninski zahtevki za škodo na stvarnem premoženju, ki ne izhajajo iz pogodbenega razmerja,

l) stvarne pravice na nepremičnini in najemne pravice na nepremičnini,

m) veljavnost, ničnost ali prenehanje pravnih oseb in veljavnost odločitev njihovih organov,

n) veljavnost pravic intelektualne lastnine z izjemo avtorskih in sorodnih pravic,

o) kršitve pravic intelektualne lastnine z izjemo avtorskih in sorodnih pravic, razen če je sprožen postopek za ugotavljanje kršitev zaradi kršenja pogodbe med strankama v zvezi s takimi pravicami ali bi se tak postopek lahko sprožil zaradi kršenja navedene pogodbe,

p) veljavnost vpisov v javne registre.

3. Ne glede na odstavek 2 postopek ni izključen iz področja uporabe te konvencije, kadar se zadeva, izključena na podlagi navedenega odstavka, pojavlja zgolj kot predhodno vprašanje in ne kot predmet postopka. Zlasti zgolj dejstvo, da se zadeva, ki je izključena na podlagi odstavka 2, pojavi v okviru obrambe, ne izključuje postopka iz uporabe Konvencije, če navedena zadeva ni predmet postopka.

4. Ta konvencija se ne uporablja za arbitražne in sorodne postopke.

5. Postopek ni izključen iz področja uporabe te konvencije zgolj zaradi dejstva, da je država, vključno z njeno vlado, vladno agencijo ali katero koli osebo, ki deluje v imenu te države, stranka v zadevnem postopku.

6. Nič v tej konvenciji ne vpliva na privilegije in imunitete držav ali mednarodnih organizacij glede njih samih ali njihovega premoženja.

Člen 3 Sporazumi o izbiri izključno pristojnega sodišča

Za namene te konvencije −

a) „sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča“ pomeni sporazum, ki ga skleneta dve ali več strank in ki izpolnjuje zahteve iz odstavka *c)* ter za namen odločanja v sporih, ki so ali bi lahko nastali v zvezi s posebnim pravnim razmerjem, določa sodišča ene države pogodbenice ali eno ali več posebnih sodišč ene države pogodbenice, s čimer je izključena pristojnost vseh drugih sodišč,

b) sporazum o izbiri sodišča, ki določa sodišča ene države pogodbenice ali eno ali več posebnih sodišč ene države pogodbenice, se šteje kot sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, razen če so stranke izrecno določile drugače,

c) sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča je treba skleniti ali dokumentirati −

i) pisno ali

ii) s katerimi koli drugimi sredstvi obveščanja, ki omogočajo dostopnost informacij, tako da se slednje lahko uporabijo pri poznejšem sklicevanju

d) sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, ki je del pogodbe, se obravnava kot sporazum, ki je neodvisen od pogodbenih pogojev. Veljavnosti sporazuma o izbiri izključno pristojnega sodišča ni mogoče izpodbijati zgolj na podlagi trditve, da je pogodba neveljavna.

Člen 4 Druge opredelitve pojmov

1. V tej konvenciji „sodna odločba“ pomeni vsako vsebinsko odločitev sodišča, ne glede na to, kako je poimenovana, vključno z odredbo ali nalogom in določitvijo stroškov, ki jo izreče sodišče (vključno s sodnim uradnikom), pod pogojem, da se določitev navezuje na vsebinsko odločitev, ki se lahko prizna ali izvrši na podlagi te konvencije. Začasni varstveni ukrep ni sodna odločba.

2. Za namene te konvencije velja, da ima subjekt ali oseba, razen fizične osebe, stalno prebivališče v državi −

a) v kateri ima svoj uradni sedež,

b) na podlagi zakonodaje katere je bila ustanovljena ali je nastala,

c) v kateri ima svojo glavno upravo ali

d) v kateri ima svojo sedež opravljanja glavne dejavnosti.

POGLAVJE II − PRISTOJNOST

Člen 5 Pristojnost izbranega sodišča

1. Sodišče ali sodišča države pogodbenice, določena v sporazumu o izbiri izključno pristojnega sodišča, so pristojna za odločanje v sporu, za katerega se uporablja sporazum, razen če je sporazum v skladu z zakonodajo navedene države ničen in neveljaven.

2. Sodišče, ki je pristojno na podlagi odstavka 1, ne zavrne izvajanja pristojnosti z utemeljitvijo, da bi o sporu moralo odločiti sodišče druge države.

3. Predhodni odstavki ne vplivajo na pravila −

a) o pristojnosti glede na vsebino ali vrednost zahtevka,

b) o notranji dodelitvi pristojnosti med sodišči države pogodbenice. Vendar pa je treba v primeru, da ima izbrano sodišče diskrecijo glede prenosa zadeve, ustrezno upoštevati izbiro strank.

Člen 6 Obveznosti sodišča, ki ni bilo izbrano

Sodišče države pogodbenice, ki ni izbrano sodišče, prekine ali ustavi postopek, za katerega se uporablja sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, razen če −

a) je sporazum ničen in neveljaven po pravu države izbranega sodišča,

b) stranka ni imela poslovne sposobnosti za sklenitev sporazuma po pravu države sodišča, pred katerim teče postopek,

c) bi priznanje veljavnosti tega sporazuma pomenilo očitno krivico ali bi bilo očitno v nasprotju z javnim redom države sodišča, pred katerim teče postopek,

d) sporazuma zaradi izrednih razlogov, na katere stranke ne morajo vplivati, ni mogoče razumno izvajati ali

e) je izbrano sodišče odločilo, da zadeve ne bo obravnavalo.

Člen 7 Začasni varstveni ukrepi

Ta konvencija ne ureja začasnih varstvenih ukrepov. Prav tako ta konvencija ne zahteva in ne preprečuje, da sodišče države pogodbenice odobri, zavrne ali odpravi začasne varstvene ukrepe, ter ne vpliva na možnost stranke, da zahteva take ukrepe ali obveznost sodišča, da odobri, zavrne ali odpravi take ukrepe.

POGLAVJE III – PRIZNAVANJE IN IZVRŠEVANJE

Člen 8 Priznavanje in izvrševanje

1. Sodna odločba, ki jo izda sodišče države pogodbenice, določeno v sporazumu o izbiri izključno pristojnega sodišča, se prizna in izvrši v drugih državah pogodbenicah v skladu s tem poglavjem. Priznavanje ali izvrševanje se lahko zavrne le iz razlogov, določenih v tej konvenciji.

2. Brez poseganja v preskus, ki je potreben za uporabo določb tega poglavja, se vsebinski preskus sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče izvora, ne izvaja. Sodišče, pri katerem se vloži

zahtevek, je vezano na ugotovljena dejstva, na podlagi katerih se je sodišče izvora izreklo za pristojno, razen v primeru zamudne sodbe.

3. Sodna odločba se prizna le, če ima učinek v državi izvora, in se izvrši le, če je v državi izvora izvršljiva.

4. Priznavanje ali izvrševanje se lahko odloži ali zavrne, če je sodna odločba predmet preskusa v državi izvora ali če se rok za običajni preskus sodne odločbe ni iztekel. Zavrnitev ne preprečuje naknadnega zahtevka za priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe.

5. Ta člen se uporablja tudi za sodne odločbe, ki jih izda sodišče države pogodbenice po prenosu zadeve z izbranega sodišča v navedeni državi pogodbenici, kakor je dovoljeno v skladu s členom 5(3). Vendar se v primeru, da je imelo izbrano sodišče diskrecijo glede prenosa zadeve na drugo sodišče, priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe lahko zavrne za stranko, ki je prenosu pravočasno ugovarjala v državi izvora.

Člen 9 Zavrnitev priznavanja ali izvrševanja

Priznavanje ali izvrševanje je mogoče zavrniti, če −

a) je bil sporazum ničen in neveljaven po pravu države izbranega sodišča, razen če je izbrano sodišče ugotovilo, da je sporazum veljaven,

b) stranka ni imela poslovne sposobnosti za sklenitev sporazuma po pravu zaprošene države,

c) listina o začetku postopka ali enakovredna listina, vključno z bistvenimi elementi zahtevka,

i) tožencu ni bila vročena pravočasno in na način, da bi lahko pripravil obrambo, razen če je toženec nastopil pred sodiščem in v svoji obrambi na sodišču izvora ni ugovarjal vročanju, če pravo države izvora dopušča ugovor glede vročanja, ali

ii) tožencu v zaprošeni državi ni bila vročena na način, ki bi bil združljiv s temeljnimi načeli zaprošene države glede vročanja listin,

d) sodba je bila izdana na podlagi goljufije v povezavi s kršitvijo postopkovnih določb,

e) priznavanje ali izvrševanje bi bilo očitno nezdružljivo z javnim redom zaprošene države, vključno s primeri, ko so bili posebni postopki, katerih posledica je bila sodna odločba, nezdružljivi s temeljnimi načeli postopkovne pravičnosti navedene države,

f) sodna odločba ni skladna s sodno odločbo, izdano v zaprošeni državi v sporu med istimi strankami ali

g) sodna odločba ni skladna s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi v sporu med istimi strankami v isti zadevi, kadar predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje, ki so potrebni za njeno priznavanje v zaprošeni državi.

Člen 10 Predhodna vprašanja

1. Kadar se je zadeva, ki je izključena na podlagi člena 2(2) ali člena 21, pojavila kot predhodno vprašanje, odločitve glede navedenega vprašanja ni mogoče priznati ali izvršiti na podlagi te konvencije.

2. Priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe se lahko zavrne, če in kolikor je sodna odločba temeljila na odločitvi o zadevi, ki je izključena na podlagi člena 2(2).

3. Vendar se v primeru odločitve o veljavnosti pravice intelektualne lastnine, razen avtorske ali sorodne pravice, priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe lahko zavrne ali odloži v skladu s prejšnjim odstavkom le, kadar −

a) je navedena odločitev neskladna s sodno odločbo ali odločbo pristojnega organa o tej zadevi v državi, katere pravo je bilo podlaga za uveljavljanje pravice intelektualne lastnine, ali

b) postopki glede veljavnosti pravice intelektualne lastnine še vedno potekajo v navedeni državi.

4. Priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe se lahko zavrne, če in kolikor je sodna odločba temeljila na odločitvi o zadevi, izključeni na podlagi izjave, ki jo je zaprošena država dala v skladu s členom 21.

Člen 11 Odškodnina

1. Priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe se lahko zavrne, če in kolikor sodna odločba dodeljuje odškodnino, vključno z eksemplarično ali kazensko odškodnino, ki stranki ne povrne dejanske izgube ali škode, ki jo je utrpela.

2. Sodišče, pri katerem je vložen zahtevek, upošteva, ali odškodnina, ki jo je dodelilo sodišče izvora, krije stroške v zvezi s postopkom in v kakšnem obsegu.

Člen 12 Sodne poravnave (transactions judiciaires)

Sodne poravnave (*transactions judiciaires*), ki jih je odobrilo sodišče države pogodbenice, določeno v sporazumu o izbiri izključno pristojnega sodišča, ali ki so bile sklenjene pred navedenim sodiščem in so izvršljive na enak način kot sodne odločbe, izdane v državi izvora, se v skladu s to konvencijo izvršijo na enak način kot sodne odločbe.

Člen 13 Dokumenti, ki jih je treba predložiti

1. Stranka, ki zahteva priznavanje ali izvršitev, predloži −

a) popolno in overjeno kopijo sodne odločbe,

b) sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, overjeno kopijo takega sporazuma ali drug dokaz o njegovem obstoju,

c) če je bila izdana zamudna sodba, izvirnik ali overjeno kopijo listine, ki dokazuje, da je bila listina, s katero se je začel postopek, ali enakovredna listina vročena stranki, ki ni bila navzoča,

d) vse listine, ki so potrebne za ugotovitev, da je sodna odločba veljavna ali, če je primerno, da je izvršljiva v državi izvora,

e) v primeru iz člena 12, potrdilo sodišča države izvora, da je sodna poravnava ali del te poravnave izvršljiv na enak način kot sodna odločba v državi izvora.

2. Če pogoji v sodni odločbi ne dopuščajo sodišču, pri katerem je vložen zahtevek, da preveri, ali so pogoji iz tega poglavja izpolnjeni, lahko navedeno sodišče zahteva katero koli potrebno listino.

3. Zahtevku za priznavanje ali izvrševanje je lahko priložena listina, ki jo je izdalo sodišče (vključno s sodnim uradnikom) države izvora, v obliki, ki jo je priporočila in objavila Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu.

4. Če listine iz tega člena niso sestavljene v uradnem jeziku zaprošene države, jim je priložen overjen prevod v uradni jezik, razen če pravo zaprošene države določa drugače.

Člen 14 Postopek

Postopek za priznavanje, razglasitev izvršljivosti ali prijavo izvršitve in izvršitev sodne odločbe ureja pravo zaprošene države, razen če je v tej konvenciji določeno drugače. Sodišče, pri katerem se vloži zahtevek, ukrepa hitro.

Člen 15 Ločljivost

Priznavanje ali izvrševanje ločljivega dela sodne odločbe se odobri, kadar se zahteva priznavanje ali izvrševanje navedenega dela, ali pa se v skladu s to konvencijo lahko prizna ali izvrši le del sodne odločbe.

POGLAVJE IV − SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 16 Prehodne določbe

1. Ta konvencija se uporablja za sporazume o izbiri izključno pristojnega sodišča, sklenjene po njenem začetku veljavnosti za državo izbranega sodišča.

2. Ta konvencija se ne uporablja za postopke, sprožene pred začetkom njene veljavnosti v državi sodišča, pred katerim teče postopek.

Člen 17 Zavarovalne ali pozavarovalne pogodbe

1. Postopek na podlagi zavarovalne ali pozavarovalne pogodbe ni izključen iz področja uporabe te konvencije zaradi dejstva, da se zavarovalna ali pozavarovalna pogodba navezuje na zadevo, za katero se ta konvencija ne uporablja.

2. Priznavanje in izvrševanje sodne odločbe glede odgovornosti na podlagi pogojev zavarovalne ali pozavarovalne pogodbe se ne smeta omejiti ali zavrniti zaradi dejstva, da

odgovornost v skladu z navedeno pogodbo vključuje odgovornost za povrnitev škode zavarovancu ali pozavarovancu glede −

a) zadeve, za katero se ta konvencija ne uporablja, ali

b) dodelitve odškodnine, za katero bi se lahko uporabil člen 11.

Člen 18 Odsotnost uradne potrditve

Za nobeno od listin, ki so posredovane ali vročene v skladu s to konvencijo, niso potrebne uradna potrditev ali podobne formalnosti, vključno z žigom Apostille.

Člen 19 Izjave, ki omejujejo pristojnost

Država lahko izjavi, da njena sodišča lahko zavrnejo odločanje v sporih, za katere se uporablja sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, če razen kraja izbranega sodišča ni nobene povezave med navedeno državo in strankami ali sporom.

Člen 20 Izjave, ki omejujejo priznavanje in izvrševanje

Država lahko izjavi, da njena sodišča lahko zavrnejo priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države pogodbenice, če so imele stranke stalno prebivališče v zaprošeni državi in je bilo razmerje med strankami ter vsemi drugimi elementi, pomembnimi v sporu, razen kraja izbranega sodišča, povezano samo z zaprošeno državo.

Član 21 Izjave v zvezi s posebnimi zadevami

1. Kadar ima država močan interes, da ne uporabi te konvencije za posebno zadevo, lahko ta država izjavi, da ne bo uporabljala konvencije za navedeno zadevo. Država, ki da tako izjavo, zagotovi, da izjava ni širša, kot je potrebno, in da je posebna zadeva, ki je izključena, jasno in natančno določena.

2. Ta konvencija se v zvezi z navedeno zadevo ne uporablja −

a) v državi pogodbenici, ki je dala izjavo,

b) v drugih državah pogodbenicah, v katerih sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča določa sodišča ali eno ali več posebnih sodišč države, ki je dala izjavo.

Člen 22 Vzajemne izjave o sporazumih o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno

1. Država pogodbenica lahko izjavi, da bodo njena sodišča priznala in izvršila sodne odločbe sodišč drugih držav pogodbenic, navedenih v sporazumu o izbiri sodišča, ki ga skleneta dve ali več strank in ki izpolnjuje zahteve iz člena 3(c), ter za namen odločanja v sporih, ki so ali bi lahko nastali v zvezi s posebnim pravnim razmerjem, določi sodišče ali sodišča ene ali več držav pogodbenic (sporazum o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno).

2. Kadar se priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe, izdane v državi pogodbenici, ki je dala tako izjavo, zahteva v drugi državi pogodbenici, ki je dala tako izjavo, se sodna odločba prizna in izvrši v skladu s to konvencijo, če −

a) je bilo sodišče izvora določeno v sporazumu o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno,

b) ni ne sodne odločbe, ki bi jo izdalo katero koli drugo sodišče, na katerem bi lahko tekel postopek v skladu s sporazumom o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno, ne postopka, ki bi tekel med istima strankama na katerem koli drugem takem sodišču v isti zadevi, in

c) je bilo sodišče izvora sodišče, pred katerim je prvotno potekal postopek.

Člen 23 Enotna razlaga

Pri razlaganju te konvencije se upoštevata njen mednarodni značaj in potreba po spodbujanju enotnosti pri njeni uporabi.

Člen 24 Pregled delovanja Konvencije

Generalni sekretar Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu v rednih časovnih presledkih poskrbi za −

a) pregled delovanja te konvencije, vključno z vsemi izjavami, in

b) proučitev, ali bi bile potrebne spremembe te konvencije.

Člen 25 Neenotni pravni sistemi

1. V zvezi z državo pogodbenico, v kateri se v različnih ozemeljskih enotah uporabljata dva ali več pravnih sistemov glede katere koli zadeve, ki je obravnavana v tej konvenciji −

a) se vsako sklicevanje na pravo ali postopek države po potrebi razume kot sklicevanje na pravo ali postopek, ki velja v zadevni ozemeljski enoti,

b) se vsako sklicevanje na stalno prebivališče v državi po potrebi razume kot sklicevanje na stalno prebivališče v zadevni ozemeljski enoti,

c) se vsako sklicevanje na sodišče ali sodišča države po potrebi razume kot sklicevanje na sodišče ali sodišča v zadevni ozemeljski enoti,

d) se vsako sklicevanje na povezavo z državo po potrebi razume kot sklicevanje na povezavo z zadevno ozemeljsko enoto.

2. Ne glede na prejšnji odstavek država pogodbenica z dvema ali več ozemeljskimi enotami, v katerih se uporabljajo različni pravni sistemi, ni zavezana uporabljati te konvencije za primere, ki vključujejo samo take različne ozemeljske enote.

3. Sodišče, ki se nahaja v ozemeljski enoti države pogodbenice z dvema ali več ozemeljskimi enotami, v katerih se uporabljajo različni pravni sistemi, ni zavezano priznati ali izvršiti sodne

odločbe druge države pogodbenice zgolj zaradi dejstva, da je bila sodna odločba priznana ali izvršena v drugi ozemeljski enoti iste države pogodbenice v skladu s to konvencijo.

4. Ta člen se ne uporablja za regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje.

Člen 26 Razmerje z drugimi mednarodnimi instrumenti

1. Ta konvencija se čim bolj razlaga tako, da je združljiva z drugimi pogodbami, ki veljajo v državah pogodbenicah, ne glede na to, ali so bile sprejete pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje.

2. Ta konvencija ne vpliva na pravico države pogodbenice, da uporabi pogodbo, ne glede na to, ali je bila sklenjena pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje, v primerih, ko nobena od strank ne prebiva v državi pogodbenici Konvencije, ki ni pogodbenica navedene pogodbe.

3. Ta konvencija ne vpliva na pravico države pogodbenice, da uporabi pogodbo, sklenjeno pred začetkom veljavnosti te konvencije za navedeno državo pogodbenico, če bi bila uporaba te konvencije neskladna z obveznostmi navedene države pogodbenice v razmerju do katere koli države, ki ni pogodbenica. Ta odstavek se uporablja tudi za pogodbe, ki revidirajo ali nadomestijo pogodbo, sklenjeno pred začetkom veljavnosti te konvencije za navedeno državo pogodbenico, razen kolikor revizija ali nadomestitev ustvarjata nove neskladnosti s to konvencijo.

4. Ta konvencija ne vpliva na pravico države pogodbenice, da uporabi pogodbo, ne glede na to, ali je bila sklenjena pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje, za namene priznavanja ali izvrševanja sodne odločbe sodišča države pogodbenice, ki je tudi pogodbenica navedene pogodbe. Vendar se sodna odločba ne prizna ali izvrši v manjšem obsegu kot na podlagi te konvencije.

5. Ta konvencija ne vpliva na pravico države pogodbenice, da uporabi pogodbo, ki v zvezi s posebno zadevo ureja pristojnost oziroma priznavanje ali izvrševanje sodnih odločb, tudi če je bila sklenjena po začetku veljavnosti te konvencije in tudi če so vse zadevne države pogodbenice te konvencije. Ta odstavek se uporablja le, če je država pogodbenica dala izjavo glede pogodbe v skladu s tem odstavkom. V primeru take izjave druge države pogodbenice ne bodo obvezane uporabljati te konvencije za tako posebno zadevo, če bi se s tem pojavilo kakršno koli neskladje, kadar sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča določa sodišča ali eno ali več posebnih sodišč države pogodbenice, ki je dala izjavo.

6. Ta konvencija ne vpliva na uporabo pravil regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, ki je pogodbenica te konvencije, ne glede na to, ali so bila sprejeta pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje −

a) če nobena od strank nima stalnega prebivališča v državi pogodbenici, ki ni država članica regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje,

b) kar zadeva priznavanje ali izvrševanje sodnih odločb med državami članicami regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje.

POGLAVJE V − KONČNE DOLOČBE

Člen 27 Podpis, ratifikacija, sprejetje, odobritev ali pristop

1. Vse države lahko podpišejo to konvencijo.

2. Podpisnice ratificirajo, sprejmejo ali odobrijo to konvencijo.

3. Vse države lahko pristopijo k tej konvenciji.

4. Listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu se deponirajo pri Ministrstvu za zunanje zadeve Kraljevine Nizozemske, ki je depozitar Konvencije.

Člen 28 Izjave v zvezi z neenotnimi pravnimi sistemi

1. Če ima država dve ali več ozemeljskih enot, v katerih se glede zadev, ki so obravnavane v tej konvenciji, uporabljajo različni pravni sistemi, lahko ob podpisu, ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu izjavi, da se Konvencija uporablja za vse njene ozemeljske enote ali le za eno ali več takih enot ter lahko to izjavo kadarkoli spremeni s predložitvijo nove izjave.

2. Vsaka izjava se posreduje depozitarju in v njej se izrecno navedejo ozemeljske enote, za katere se uporablja ta konvencija.

3. Če država ne da izjave v skladu s tem členom, se Konvencija uporablja za vse ozemeljske enote navedene države.

4. Ta člen se ne uporablja za regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje.

Člen 29 Regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje

1. Regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje, ki jo sestavljajo samo suverene države in ima pristojnost za nekatere ali vse zadeve, ki jih ureja ta konvencija, lahko podobno podpiše, sprejme, odobri ali pristopi k tej konvenciji. Regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje ima v navedenem primeru pravice in obveznosti države pogodbenice, kolikor ima organizacija pristojnost v zadevah, ki jih ureja ta konvencija.

2. Regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje ob podpisu, sprejetju, odobritvi ali pristopu pisno obvesti depozitarja o zadevah, ki jih ureja ta konvencija in v zvezi s katerimi so države članice organizacije prenesle pristojnost na navedeno organizacijo. Organizacija nemudoma pisno obvesti depozitarja o vseh spremembah svoje pristojnosti, kakor je določena v najnovejšem obvestilu, predloženem v skladu s tem odstavkom.

3. Za namene začetka veljavnosti te konvencije se noben instrument, ki ga deponira regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje, ne upošteva, razen če regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje v skladu s členom 30 izjavi, da njene države članice ne bodo pogodbenice te konvencije.

4. Vsako sklicevanje na „državo pogodbenico“ ali „državo“ v tej konvenciji se po potrebi uporablja enako za regionalno organizacijo za gospodarsko sodelovanje, ki je pogodbenica Konvencije.

Člen 30 Pristop regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje brez njenih držav članic

1. Regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje lahko ob podpisu, sprejetju, odobritvi ali pristopu izjavi, da izvaja pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja ta konvencija, in da njene države članice ne bodo pogodbenice te konvencije, temveč jih bo zavezoval podpis, sprejetje, odobritev ali pristop organizacije.

2. Če regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje da izjavo v skladu z odstavkom 1, se vsako sklicevanje na „državo pogodbenico“ ali „državo“ v tej konvenciji po potrebi uporablja enako za države članice organizacije.

Člen 31 Začetek veljavnosti

1. Ta konvencija začne veljati prvi dan v mesecu po poteku trimesečnega roka po deponiranju druge listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu iz člena 27.

2. Od tedaj začne ta konvencija veljati −

a) za vsako državo ali regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje, ki jo naknadno ratificira, sprejme, odobri ali pristopi k njej, prvi dan v mesecu po poteku trimesečnega roka po deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu,

b) za ozemeljsko enoto, za katero ta konvencija velja v skladu s členom 28(1), prvi dan v mesecu po poteku trimesečnega roka od uradne obvestitve o izjavi iz navedenega člena.

Člen 32 Izjave

1. Izjave iz členov 19, 20, 21, 22 in 26 se lahko dajo ob podpisu, ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu ali kadar koli zatem in se lahko kadar koli spremenijo ali prekličejo.

2. O izjavah, spremembah in preklicih je uradno obveščen depozitar.

3. Izjava, dana ob podpisu, ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu začne učinkovati sočasno z začetkom veljavnosti te konvencije za zadevno državo.

4. Izjava, dana pozneje, in vsaka sprememba ali preklic izjave začnejo učinkovati prvi dan v mesecu po poteku trimesečnega roka od datuma, ko je depozitar sprejel uradno obvestilo.

5. Izjava v skladu s členi 19, 20, 21 in 26 se ne uporablja za sporazume o izbiri izključno pristojnega sodišča, ki so bili sklenjeni, preden je izjava začela učinkovati.

Člen 33 Odpoved

1. Ta konvencija se lahko odpove s pisnim uradnim obvestilom depozitarju. Odpoved je lahko omejena na nekatere ozemeljske enote neenotnega pravnega sistema, za katere se uporablja ta konvencija.

2. Odpoved začne učinkovati prvi dan v mesecu po poteku dvanajstmesečnega roka od datuma, ko je depozitar prejel uradno obvestilo. Kadar je v uradnem obvestilu določen daljši odpovedni rok za začetek učinkovanja odpovedi, odpoved začne učinkovati po preteku takega daljšega obdobja po datumu, ko je depozitar prejel uradno obvestilo.

Člen 34 Uradna obvestila depozitarja

Depozitar uradno obvesti članice Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu ter druge države in regionalne organizacije z gospodarsko povezovanje, ki so podpisale, ratificirale, sprejele, odobrile ali pristopile v skladu s členi 27, 29 in 30, o naslednjem −

a) podpisih, ratifikacijah, sprejetjih, odobritvah in pristopih iz členov 27, 29 in 30,

b) datumu začetka veljavnosti Konvencije v skladu s členom 31,

c) uradnih obvestilih, izjavah, spremembah in preklicih izjav iz členov 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 in 30,

d) odpovedih iz člena 33.

V potrditev tega so spodaj podpisani, ki so bili za to pooblaščeni, podpisali to konvencijo.

Sestavljeno v Haagu 30. junija 2005 v angleškem in francoskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni, v enem samem izvodu, ki se deponira v arhivih Vlade Kraljevine Nizozemske, in katerega overjena kopija se pošlje po diplomatski poti vsaki državi članici Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu od datuma njene dvajsete seje in vsaki državi, ki je sodelovala v navedeni seji.